

Programma 5 Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

De wereldwijde geopolitieke dynamiek zorgt voor veel onzekerheid en is in toenemende mate een bedreiging voor onze economie, aldus De Nederlandsche Bank. De open wereldwijde verbondenheid wordt immers bedreigd door een wapenwedloop om kritieke technologieën en grondstoffen, kwetsbare bevoorradingslijnen en handelsbarrières. Een handelsoorlog zal de economie van Nederland, maar zeker ook die van Brabant als handelsregio, raken. De eerste beschietingen vanuit de VS (25% op staal en aluminium) en EU (heffingen op o.a. motoren, whiskey en jeans) over en weer hebben plaatsgevonden. Rabobank berekende eind 2024 al dat import- en handelstarieven mogelijk bijdragen aan minder economische groei voor Nederland. De VS is namelijk na het VK de tweede belangrijkste handelspartner voor Nederland voor export buiten de Europese Unie. Brabant is met name kwetsbaar voor de economische gevolgen van protectionistische maatregelen, aangezien we van alle Nederlandse provincies met afstand de grootste goederenexporteur naar de VS zijn.

Tegelijkertijd investeren momenteel overal in de wereld landen om hun strategische economische posities op technologische innovaties en waardenketens te versterken. Het is daarom ook voor Europa cruciaal om haar toonaangevende industrieën te beschermen. De adviesrapporten van Mario Draghi over het concurrentievermogen van de EU en van Enrico Letta over de Europese interne markt zijn leidend hierin. Dat geldt niet in de laatste plaats voor investeringen in de defensie industrie, om de afhankelijkheid van andere continenten te verminderen. Zo presenteerde de Europese Commissie onlangs een plan om €800 mrd. te investeren in defensie. De Rijksoverheid zette daar eveneens €1,1 mrd. tegenaan om deze industrie een duw in de rug te geven. Met BITS (Brainport Innovation and Technology for Security) brengen we in Brabant al het aanbod van innovatieve bedrijven en de innovatiebehoefte van Defensie samen. In een nauwe samenwerking tussen overheid, industrie en onderzoeksinstituten bieden we de mogelijkheid om innovaties van bedrijven die vooral in de civiele markt opereren ook toepasbaar maken voor defensie en veiligheid (dual use), zoals op gebied van cybersecurity, AI, sensoren, data-analyse en onbemande systemen. Daarnaast is onlangs het Security Fund (SecFund) gelanceerd, dat wordt uitgevoerd door de BOM namens de ROM's, met als doel om financiering voor innovatieve defensie-startups en mkb te vergemakkelijken.

Verder zijn we als provincie het jaar 2025 voortvarend van start gegaan. Zo hebben we in het begin van het jaar besloten om €4 mln. te investeren in de doorontwikkeling van een nieuwe generatie kernreactoren. Een consortium van Thorizon, VDL Groep en DEMCON gaat de komende jaren in Brabant werken aan het ontwikkelen en testen van cruciale onderdelen voor een gesmolten zout reactor, wat valt onder de brede categorie van zogenaamde Small Modular Reactors (SMR's) – kleine, modulaire kernreactoren die in een fabriek kunnen worden gebouwd. Daarnaast hebben we met een delegatie van Brabantse bedrijven en kennisinstellingen een bezoek gebracht aan Zuid-Korea. Brabantse partijen hebben op gebied van semicon en batterijtechnologie verbindingen gelegd met potentiële Koreaanse partners. Voor wat betreft onze resultaten en indicatoren liggen we op koers.

Wat willen we bereiken?

Brabant is een vooraanstaande speler in het Europese innovatiesysteem

Indicatoren:

- **We streven naar een structurele top-15 notering in de Regional Innovation Scoreboard van de Europese Commissie in 2030**

Indicator	2025	2026	2027
-----------	------	------	------

We ondersteunen per jaar 200 kleine of middelgrote MKB'ers (op basis van de MIT-regeling samen met het rijk) die werken aan innovatie voor nieuwe producten, diensten of productieprocessen	200	200	200
---	-----	-----	-----

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren en faciliteren van het Brabantse MKB om innovatieve producten op de markt te brengen die bijdragen aan (een van de) vijf missies of de ontwikkeling van sleuteltechnologieën

Indicator	2025	2026	2027
We ondersteunen per jaar 200 kleine of middelgrote MKB'ers (op basis van de MIT-regeling samen met het rijk) die werken aan innovatie voor nieuwe producten, diensten of productieprocessen	200	200	200

Mogelijk maken en stimuleren van doorbraken en toepassingen van nieuwe technologieën door de ontwikkeling van nieuwe Brabantse coalities en de uitbouw van bestaande coalities

Indicator	2025	2026	2027
In 2027 hebben we voor alle missies technologische doorbraken en nieuwe toepassingen (mede) mogelijk gemaakt met nieuwe coalities	2	3	2

Wat willen we bereiken?

Brabant heeft internationaal een uitstekende economische concurrentiepositie.

Indicatoren:

- We streven naar een top-15 notering in de Regional Competitiveness Index van de Europese Commissie in 2030.
- % toename van het bruto regionaal product (BRP) ten opzichte van het voorgaande jaar (BBV-verplichte indicator)

Wat gaan we daarvoor doen?

Inspelen op uitdagingen en belemmeringen voor het Brabantse vestigingsklimaat

Indicator	2025	2026	2027
-----------	------	------	------

We hebben voor drie schaarstevraagstukken, strategische perspectieven ontwikkeld en geïmplementeerd.

2

ontwikkeld

1

ontwikkeld

3

geïmplementeerd

Ontwikkelen, benutten en behouden van voldoende talent op alle niveaus

Indicator

2025

2026

2027

We hebben onze aanpak om afgestudeerden te behouden voor het Brabantse MKB in tekortsectoren herijkt en geïmplementeerd.

Versterken van het fundament van de Brabantse data-economie, door inzet op de datamaturiteit van het stuwend MKB, het opleiden en behouden van datatalent, het verbeteren van de digitale infrastructuur en het verhogen van onze cyberweerbaarheid

Indicator

2025

2026

2027

In 2027 zijn 1.000 innovatieve MKB-bedrijven geadviseerd en begeleid over digitale transformatie en andere transitithema's

250

250

250

Wat willen we bereiken?

In de Brabantse samenleving plukt iedereen de vruchten van economisch succes.

Indicatoren:*

- We streven ernaar om in 2030 op de CBS-indicatoren voor brede welvaart 'bbp per hoofd bevolking' en 'Opleidingsniveau' beter dan wel gelijk te scoren ten opzichte van 2020 (startdatum Beleidskader)
- % bruto arbeidsparticipatie (werkgelegenheid) (BBV-verplichte indicator).

Wat gaan we daarvoor doen?

Verhogen van de welvaartsniveaus in alle Brabantse regio's door de kracht van de ene regio te verbinden aan de andere regio

Indicator

2025

2026

2027

We hebben met de regio's afspraken gemaakt en een aanpak ontwikkeld die ervoor zorgt dat we meer hoogwaardige industrie voor Brabant behouden.

Afspraken
gereed

Aanpak
gereed

In
uitvoering

Opstarten en/of uitvoeren van projecten gericht op innovatie in de zorg en/of preventie (bijdrage programma EKT aan Beleidskader Gezondheid)

Indicator	2025	2026	2027
Aantal projecten	1	1	1

Wat willen we bereiken?

De Brabantse economie is verregaand circulair.

Indicatoren:*

- Het gebruik van niet-vernieuwbare grondstoffen is volgens de landelijke afspraken met 50% verminderd in 2030.

Uitvoering van aanpak Circulaire Economie (CE) ligt op koers, echter om de doelstelling m.b.t. CE te bereiken is, in lijn met landelijke trend, meer nodig van andere partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Reduceren van het gebruik van primaire grondstoffen

Indicator	2025	2026	2027
In 2027 is de ketenaanpak in de maakindustrie in uitvoering gebracht voor prioritaire productgroepen (kapitaalgoederen): semicon, machinebouw algemeen.			

Ontwikkelingen en onzekerheden

Als onzekerheden zijn zeker aan te merken;

- Geopolitieke ontwikkelingen, inclusief aangekondigde importheffingen
- Een wedloop om kritieke technologieën en grondstoffen en kwetsbare bevoorradingslijnen
- Marginalisering van potentiële cofinanciering voor innovatie en industrie ten opzichte van vorige

bestuursperiode (zoals NGF)

- Financiële situatie bij Brabantse gemeenten

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

5. Economie	Begroting t/m wijz. 3	Wijziging 4	Begroting t/m wijz. 4
Lasten	49.597	9.956	59.553
Baten	109	7.111	7.220
Saldo baten en lasten	49.488 N	2.845 N	52.333 N